

รายงานแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตเพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงเป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงและดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยงการทุจริตได้แก่ความเสี่ยงต่าง ๆ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประกอบความเสี่ยง ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรง ผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ เนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนา ที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

ตารางที่ ๑

ที่	โอกาส	ประเภทความเสี่ยงทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานเพื่อแสวงหาและเรียกรับผลประโยชน์ให้ตนเอง		√
๒.	ใช้เวลาราชการทำประโยชน์/กิจกรรมส่วนตัว		√
๓.	การพิจารณาส่งเสริมบุคคลในการรับรางวัลต่าง ๆ จะพิจารณาโดยบุคคลให้มีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน		√

คำชี้แจง

หน่วยงานอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุดใส่เครื่องหมาย

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย √ ในช่อง Known Factor

- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดให้ใส่เครื่องหมาย √ ในช่อง Unknown Factor

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานเพื่อแสวงหาและเรียกรับผลประโยชน์ให้ตนเอง		√		
๒.	ใช้เวลาราชการทำประโยชน์/กิจกรรมส่วนตัว		√		
๓.	การพิจารณาส่งเสริมบุคคลในการรับรางวัลต่าง ๆ จะพิจารณาโดยบุคคลให้มีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน		√		

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานเพื่อแสวงหาและเรียกรับผลประโยชน์ให้ตนเอง		๒			๒		๔
๒.	ใช้เวลาราชการทำประโยชน์/กิจกรรมส่วนตัว		๒			๒		๔
๓.	การพิจารณาส่งเสริมบุคคลในการรับรางวัลต่าง ๆ จะพิจารณาโดยบุคคลให้มีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน		๒			๒		๔

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	15-25 คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	9-14 คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	4-8 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	1-3 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการซึ่งแบ่งได้เป็น ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้ จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ ผู้รับมอบ ผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ
- อ่อน จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ให้บริการ ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงผลการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
การใช้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานเพื่อแสวงหาและเรียกรับผลประโยชน์ให้ตนเอง	ดี		√	
ใช้เวลาราชการทำประโยชน์/กิจกรรมส่วนตัว	ดี		√	
การพิจารณาส่งเสริมบุคคลในการรับรางวัลต่าง ๆ จะพิจารณาโดยบุคคลให้มีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน	ดี		√	

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงเรื่องที่ทำ การประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงการทุจริตมีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใดจะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต (ควบคุมความเสี่ยงการทุจริต)
๑.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานเพื่อแสวงหาและเรียกรับผลประโยชน์ให้ตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> • แจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารที่โปร่งใสและเป็นธรรม • เผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด • ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง • จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ
๒.	ใช้เวลาราชการทำประโยชน์ / กิจกรรมส่วนตัว	<ul style="list-style-type: none"> • เขียนรายงานไปราชการตามความเป็นจริง • ปลุกจิตสำนึก/จรรยาบรรณ • มีการขออนุญาตก่อนออกนอกสถานที่ • ต้องมีผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนในช่วงเวลานั้น
๓.	การพิจารณาส่งเสริมบุคคลในการรับรางวัลต่าง ๆ จะพิจารณาโดยบุคคลให้มีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน	<ul style="list-style-type: none"> • มีเกณฑ์/แต่งตั้งคณะกรรมการที่ไม่มีส่วนได้เสียหรือสนิทสนม • พิจารณาตามหลักเกณฑ์ให้รางวัลโดยไม่คำนึงถึงความใกล้ชิด

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยง ที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๔ ตามลำดับ ความรุนแรง ความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการ ทุจริตต่อไป ตามแบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหาร ความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไข ปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต (ควบคุมความเสี่ยงการทุจริต)	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑.	การใช้อำนาจหน้าที่ใน การดำเนินงาน เพื่อแสวงหาและเรียกรับ ผลประโยชน์ ให้ตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> • แจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการ บริหารงานที่โปร่งใสและเป็นธรรม • เผยแพร่หลักเกณฑ์การรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด • ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของ บุคลากรอย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง • จัดช่องทางร้องเรียนเกี่ยวกับ การทุจริตและประพฤติมิชอบ 	√		
๒.	ใช้เวลาราชการทำ ประโยชน์ / กิจกรรม ส่วนตัว	<ul style="list-style-type: none"> • เขียนรายงานไปราชการตามความ เป็นจริง • ปฏิบัติงาน/จรรยาบรรณ • มีการขออนุญาตก่อนออกนอก สถานที่ • ต้องมีผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนใน ช่วงเวลานั้น 	√		
๓.	การพิจารณาส่งเสริม บุคคลในการรับรางวัล ต่าง ๆ จะพิจารณาโดย บุคคลให้มีความสนิท สนมคุ้นเคยกัน	<ul style="list-style-type: none"> • มีเกณฑ์/แต่งตั้งคณะกรรมการที่ไม่ มีส่วนได้เสียหรือสนิทสนม • พิจารณาตามหลักเกณฑ์ให้รางวัล โดยไม่คำนึงถึงความใกล้ชิด 	√		

ตารางที่ ๖ ให้รายงานสถานะของการเฝ้าระวังการทุจริตตามแผนบริหารความเสี่ยงในตารางที่ ๕ ว่าอยู่ในสถานะความเสี่ยงระดับใดเพื่อพิจารณาทำกิจกรรมเพิ่มเติมกรณีอยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้

สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงที ตามมาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < 3

สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรมเพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลงระดับความรุนแรง > 3

จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้เพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้ จากตารางที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งจะต้องมีกิจกรรม หรือมาตรการอะไร

๑. เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรทำกิจกรรมเพิ่มเติม
๒. เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรทำกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง Yellow)
๓. ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๑.(สถานะสีเขียว Green) ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
การใช้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานเพื่อแสวงหาและเรียกรับผลประโยชน์ให้ตนเอง	ยังไม่เกิด เฝ้าระวังต่อเนื่อง
ใช้เวลาราชการทำประโยชน์ / กิจกรรมส่วนตัว	ยังไม่เกิด เฝ้าระวังต่อเนื่อง
การพิจารณาส่งเสริมบุคคลในการรับรางวัลต่าง ๆ จะพิจารณาโดยบุคคลให้มีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน	ยังไม่เกิด เฝ้าระวังต่อเนื่อง

การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวมว่าการทุจริตตามขั้นตอนที่ ๘ สถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใดประเมินผล (สี) สถานะความเสี่ยง

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง

ตารางที่ ๘ ตารางงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานเพื่อแสวงหาและเรียกรับผลประโยชน์ให้ตนเอง		
	ใช้เวลาราชการทำประโยชน์ / กิจกรรมส่วนตัว		
	การพิจารณาส่งเสริมบุคคลในการรับรางวัลต่าง ๆ จะพิจารณาโดยบุคคลให้มีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน		

